

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 190

гр. Балчик, 25.05.2022 г.

РАЙОНЕН СЪД – БАЛЧИК в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ИВЕЛИНА Д. ВЕЛЧЕВА

при участието на секретаря ИЛИЯНА Н. НЕЙКОВА
като разглежда докладваното от ИВЕЛИНА Д. ВЕЛЧЕВА Гражданско дело № 20213210100743 по описа за 2021 година

Производството е образувано по молба на Х. Т. С. ЕГН ***** от гр. С. *** срещу отказа на Органа по настойничеството и попечителството при Община Балчик за замяна на определените попечител и заместник попечител.

Органът по настойничеството и попечителството намира молбата за недопустима, в условие на евентуалност – неоснователна.

Заинтересованите лица – попечителят и заместник попечителят, намират молбата за неоснователна.

Съдът след преценка на събраните по делото доказателства, и съобразно чл. 235, ал.3 от ГПК, като взе предвид направените доводи и възражения, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По отношение на допустимостта на молбата:

При изследване на въпроса за допустимостта на производството настоящия състав на съда се ръководи от решение от 17.01.2012 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу България, по жалба № 36760/2006 г. и решение №12/17.07.2014 г. по к.д. № 10/2014 г. на Конституционния съд на Република България.

Така според Конституционния съд, особената защита по отношение на лицата с психически увреждания включва и предпазването на тези лица от извършването на правни действия, с които те биха могли да увредят собствените си интереси. Важен елемент от тази закрила е институтът на поставянето под запрещение. Чрез него се осигурява, лицата с психически

увреждания да бъдат ограничени в извършването на правни действия, доколкото поради естеството на тяхното състояние няма друг, по-ефективен начин за защита на техните интереси. Тези ограничения имат и друг ефект – охраняват и правата на третите лица, които също могат да бъдат засегнати от правните действия на лицата с психически увреждания, защитават и сигурността на гражданския оборот.

Разпоредбите на чл. 5, ал. 1 (в частта „и стават недееспособни“) и на чл. 5, ал. 3 ЗЛС, Конституционният съд намира, че трябва да бъдат тълкувани стеснително и единствено по начин, който изпълнява конституционното изискване да се даде засилена защита на правата на хората с психически увреждания, прокламирана в чл. 51, ал. 3 от Конституцията. Такава защита ще е налице, когато неизбежните ограничения, свързани със запрещението, не водят до неоправдано посегателство върху основни конституционни права на тези лица. Това налага недееспособността по чл. 5 ЗЛС да бъде разбрана като състояние, което единствено трябва да осигури недопускането за такива правни действия, които могат да накърнят интересите на поставения под запрещение или на трети лица, или на обществото.

Според Решение от 17.01.2012 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу България, при едно сравнително проучване на правото на двадесет държави-членки на Съвета на Европа изглежда, че в повечето случаи (Германия, Хърватия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Гърция, Унгария, Люксембург, Монако, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Швеция, Швейцария и Турция) законодателствата предоставят на всички лица, поставени под запрещение, правото да се обръщат пряко към правораздавателните органи, за да поискат прекратяване на мярката. Това не е сторено от нашата държава, което според съда е довело до нарушение на членове 3, 5 (параграфи 1, 4, и 5), 6 и 13 от Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН. (Към настоящият момент, вече съществува разпоредбата на чл. 340, ал.2 от ГПК, което е и маркирано от проц.представител на ищеца в представените по делото писмени бележки.)

При анализ на текста от закона, че действията на Органа по настойничеството и по попечителството могат да се обжалват от заинтересованите лица или от прокурора, съдът стига до извода, че от кръга активно легитимирани да атакуват действието лица, е изключен поставения

под запрещение. Това ограничение, обаче, не може да се квалифицира като нарушаващо общите принципи залегнали в Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН(за разлика от констатираната по –рано невъзможност лицето да иска отмяната на поставянето под запрещение), предвид тяхното състояние към този момент и необходимостта от защита на техните интереси.

Ограничението не може да се приравни с това, коментирано в решение от 17.01.2012 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу България, поради което възражението на Органа по настойничеството и попечителството като основателно следва да се уважи, а молбата се остави без разглеждане.

Предвид характера на производството разноси по делото не се дължат.

Воден от изложеното, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ молбата на Х. Т. С. ЕГН ***** от гр. С. *** срещу отказа на Органа по настойничеството и попечителството при Община Балчик за замяна на определените от него попечител и заместник попечител с други лица.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Окръжен съд-Добрич в едноседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Балчик: _____